

lutioner i Anledning af Forespørgsler om, hvorledes den var at forstaae. Jeg veed, at der f. Ex. er nogle Communer, hvor Degnetraven og saadanne Præstationer og Refustoner, som udredes gaardvits, allesammen ere gjorte til Gjenstand for Ligning, ligesaavel som andre Bidrag til Skole- og Fattigvæsenets Fornødheder, hvilke Bidrag, efter Beboernes Driste, ere slaaede sammen, for at ligned i Forening ligesom i Kjøbstæderne; hvor dette er skeet, vil det være vanskeligt at afgjøre, hvilke Afgifter der skulde regnes med, og, forsaavidt der kan være Spørgsmaal om, hvad der skal paalignes af Hartkorn, Formue og Leilighed, da er der forskellige Præstationer, der ene paaligge Gaarde, f. Ex. Kjørsler og Hegn om Skolelærernes Lodder og andre saadanne Ting, som vel Communen ikke leier til, men som dog virkelig ere en Communeafgift. Naar der staaer: „Afgift til Communen“, saa kunde det for mange Communalbestyrelsens Medlemmer være vanskeligt at vide, hvorledes det er at forstaae, og Afgjørelsen vil altsaa komme til at afhænge af en Resolution i Fremtiden. Dersom det skulde være længe, inden den blev forlangt, efterat Loven var traadt i Kraft, er det ikke sagt, at Ordførerens Udtalelse her i saa Henseende altid er forhaanden, og saa kunde Resolutionen gjerne blive modsat af hvad der ved Lovens Affattelse har været Fleertallets Mening. Jeg forudsætter, at den Udtalelse, vi have hørt af den ærede Ordfører, erkjendes for rigtig af Thinget, og jeg skal ogsaa anerkjende den, men jeg ønskede dog at høre, om ikke den høitærede Indenrigsminister har forstaaet Sagen anderledes.

Indenrigsministeren: Jeg skal ikke yttre mig om, hvorvidt Indholdet af § 3 i det Hele maa anses for hensigtsmæssigt; men jeg skal i Anledning af den ærede Ordførers Bemærkninger gjøre opmærksom paa, at, naar der er Spørgsmaal om, hvilke Beboere i en Commune der nærmest kunne egne sig til at deeltage i Valgene, vilde det, foruden Gaardmændene, være de Huusmænd, der eie noget om end kun lidet Hartkorn. Men der er ogsaa en Mængde Personer, der opholde sig i Sognet, og som efter Forslaget kunde blive middelbare Vælgere. Dette kan især indtræde i Sa-

brifegne, hvor en Mængde Fabrikarbejdere, efter Bestemmelserne i § 3, kunde komme til at udøve Valgret, om end en middelbar; men under saadanne Omstændigheder kunde der dog være endeel Betænkeligheder ved at lade Saadanne deeltage i Valget; thi de, der beherske saadanne Personer, kunne gjøre deres Indflydelse gjældende og derved skaffe sig en betydelig Indvirkning paa Sammensætningen af Sogneforstanderskabet. Det er vel saa, at Antallet af de Valgmænd, som de middelbare Vælgere kunne udnævne, ikke kan blive høiere end to Trediedele mod det hele Antal umiddelbare Vælgere, men det kan allerede blive temmelig betydeligt. Dersom de, der efter deres Stilling udøve en betydelig Indflydelse i Communen, i Forbindelse med den dem selv tilkommende Valgret, ogsaa udøve en stor Indvirkning paa de af dem afhængige Personer, kan det let vise sig, at de kunne faae en for stor Indflydelse paa Sammensætningen af Sogneforstanderskabet.

Hvad det opkastede Spørgsmaal angaaer, om adskillige andre Byrders Indflydelse paa Valgretten, troer jeg ikke, at de have nogen videre Betydning; hvad Hartkornbrugernes angaaer, er det Hartkornet alene, der giver dem Valgret, uden Hensyn til, hvilke Byrder de bære, og, hvad de Andre angaaer, maa Alt, hvad der kan kaldes Communebyrder komme i Betragtning. Jeg maa iøvrigt bemærke, at jeg ikke kan forstaae § 3 anderledes, end at det blot er Saadanne, der i Egenkab af Hartkornbrugere tage Deel i Valget af Communalbestyrelsen, hvis Bidrag skulde komme i Betragtning for at udvinde den Dvotadeel af Valgret, der skulde tilkomme dem, der ikke kunne blive umiddelbare Vælgere. Jeg mener saaledes, at deres Bidrag, der ifølge Communalanordning af 13de August 1841 ere valgberechtigede, paa Grund af, at de eie Bygninger, der ere undergivne Bygningskat og have en Værdi af 1000 Rbd., ikke kunne komme i Betragtning; thi der staaer udtrykkeligt: „paa Grund af deres Hartkorn berettigede Vælgernes Bidrag“; det er altsaa blot Hartkornbrugernes Bidrag saavel af Hartkorn som af Formue og Leilighed, der udgjør den Størrelse, der skal divideres, og hvoraf man udfinder Tal-